

NOTAT

1. maj 2014

J.nr. 2014-0022858

Arbejdsmarkedsydelse/Arbejds-
markedspolitik/bst/ljs/aml/rhn

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Høringsnotatet vedrører udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (Barselstillæg, aktivitetstillæg til unge kontanthjælpsmodtagere, kontaktførelse for uddannelseshjælpsmodtagere, fastsættelse af løn ved offentlig løntilskudsansættelse m.v.)

Lovforslaget har været til høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:
Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for selvstændigt erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsløshedskassernes Samvirke, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Beskæftigelsesrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, FOA – Foreningen af Offentligt Ansatte, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Frivilligrådet, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheorganisation, Kommunernes Landsforening, Kommunernes Revision, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig Arbejdsgiverforening, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen og Rådet for Socialt Udsatte.

Følgende har afgivet høringssvar:

Rigsrevisionen, Jobrådgivernes Brancheorganisation, FOA – Foreningen af Offentligt Ansatte, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Rådet for Socialt Udsatte, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Dansk Erhverv, LO, Institut for Menneskerettigheder, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Kommunernes Landsforening, Ankestyrelsen, Akademikerne, Dansk Arbejdsgiverforening og Datatilsynet.

Høringssvarene vedlægges.

Rigsrevisionen, Institut for Menneskerettigheder, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Akademikerne og Datatilsynet har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget.

Herudover er selvstændig socialrådgiver og konsulent på handicapområdet Gitte Madsen kommet med bemærkninger til kontanthjælpsreformen. Hun finder, at reglerne for, hvornår en person betragtes som forsørger i kontanthjælpssystemet, er problematiske.

Indhold

1. Barselstillæg m.v.
2. Aktivitetstillæg til unge kontanthjælpsmodtagere
3. Kontaktforløbet for uddannelseshjælpsmodtagere
4. Ansættelse med løntilskud hos offentlige arbejdsgivere
5. Opgørelse af forudgående ledighed ved ansættelse med løntilskud m.v.

1. Barselstillæg m.v.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening anfører, at lovændringerne især vedrører udbetaling af tillæg til forskellige former for modtagere af offentlige overførselsindkomster. Foreningen hæfter sig især ved, at lovudkastet ikke indebærer økonomiske og administrative konsekvenser, herunder yderligere økonomiske og administrative byrder for erhvervslivet. Foreningen har derfor ikke yderligere bemærkninger til lovudkastet.

LO oplyser, at organisationen er tilfreds med indførelse af et barselstillæg, men mener, at det bør præciseres, at perioden med barselstillæg kan deles mellem forældrene. LO finder, at ordet ”barsel” bør udskiftes med ”fødsel”, så det flugter med formuleringen i barselloven. Det anføres i den forbindelse, at betegnelsen fødsel er mere velegnet, da ”barsel” er forbeholdt kvinder – ligesom graviditet er det. LO bemærker endvidere, at de finder, at der hersker lidt forvirring ift. forældrenes ret til barsel ifølge barselloven.

KL er generelt positivt indstillet overfor de foreslåede ændringer i lovgivningen. KL finder dog, at de mangler, som lovforslaget skal rette op på, er et klart eksempel på, at ydelsesreglerne er blevet så komplekse, at det er vanskeligt at overskue konsekvenserne af regelændringerne. KL anfører videre, at indtil der er gennemført de nødvendige korrektioner i lovgivningen, har kommunerne vanskeligt ved at give borgerne den vejledning, som de har krav på. KL anfører herudover, at det er uklart, om nytilkomne kvoteflygtninge er berettiget til aktivitetstillæg, og at dette bør præciseres.

Ankestyrelsen oplyser præciserende, at efter Ankestyrelsens praksis, er efterbetalte ydelser indtægter og ikke formue, og at de efterbetalte beløb som udgangspunkt vedbliver med at være indtægter for borgeren, indtil de efterbetalte beløb er levet op.

Kommentarer:

Ordvalget ”barsel” er i overensstemmelse med de gældende rådighedsregler i lov om aktiv socialpolitik. Ifølge § 21 i barselloven har forældrene tilsammen ret til barseldagpenge i 32 uger indtil 46 uger efter fødslen eller modtagelsen af barnet. Retten til fravær ved graviditet, barsel og adoption, dvs. hvornår man har en rimelig grund til ikke at stå til rådighed i kontanthjælpssystemet følger således alene den ret, der er til dagpenge under fravær efter bestemmelserne i barsellovens, § 6, stk. 1 og 2, § 7, § 8, stk. 1-6, § 9, § 13 og § 14, stk. 1 og 2, såfremt man havde opfyldt betingelserne for at få barseldagpenge. Forældrene har derfor alene ret til de 32 uger tilsammen.

Lovforslaget ændrer ikke på intentionerne med kontanthjælpsreformen. Der er alene tale om nødvendige præciseringer af regler, der udmøntede kontanthjælpsreformen.

For så vidt angår kontanthjælpsmodtagere under 30 år, som er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven (fx kvoteflygtninge), og hvor kommunen i helt særlige tilfælde har vurderet, at personen er aktivitetsparat som følge af særligt komplekse udfordringer i form af helbredsmæssige eller sociale barrierer, får disse ligeledes ret til aktivitetstillæg fra første samtale med kommunen, dog senest 1 uge efter at have opnået ret til kontanthjælp.

Lovforslaget er tilrettet i overensstemmelse med Ankestyrelsens bemærkning.

2. Aktivitetstillæg til unge kontanthjælpsmodtagere

Rådet for Socialt Udsatte anfører, at rådet kan tilslutte sig præciseringen af, at også kontanthjælpsmodtagere, der er under 30 år, kan få aktivitetstillæg i de tilfælde, hvor personen har komplekse problemer. Rådet finder dog, at en korrekt anvendelse af reglen afhænger af kommunernes visitation, som har vist sig at være meget svingende. Rådet finder derfor, at der bør sikres tæt opfølgning, så en for positiv visitation som jobparat eller uddannelsesparat ikke betyder, at mennesker med behov for hjælp ikke får det i tide.

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at aktivitetstillægget forvrider tilskyndelsen til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet og uddannelse, og anfører, at det er reelt en præmiering af evnen til at gøre sig tilstrækkeligt svag. Aktivitetstillægget er således generelt set en fejlkonstruktion, og det gør det således ikke bedre at svække den 3 måneders venteperiode. Arbejdsgiversiden kan derfor ikke støtte forslaget.

Kommentarer:

Lovforslaget ændrer ikke på intentionerne med kontanthjælpsreformen, herunder muligheden for at give aktivitetstillæg til de aktivitetsparate.

3. Præcisering af reglerne for kontaktføreløbet for uddannelseshjælpsmodtagere

Arbejdsgiversiden kan støtte forslaget om, at det kun i de tilfælde, hvor en person ved første samtale visiteres som uddannelsesparat - men ikke åbenlyst uddannelsesparat – at der skal afholdes mindst 2 yderligere samtaler med henblik på en grundig visitation.

Det er dog fortsat arbejdsgiversidens vurdering, at forslaget ikke må bidrage til, at jobcentret slipper kontakten til de åbenlyst uddannelsesparate, men at jobcentret sikrer sig, at de pågældende søger arbejde frem til, at de faktisk påbegynder en uddannelse, og når uddannelsen er påbegyndt, fastholder deres deltagelse.

Sker dette ikke, må de pågældende i realiteten være at betragte som uddannelsesparate med behov for enten vejledning eller visitation som aktivitetsparat og dermed omfattet af beskæftigelsesindsatsen.

Kommentarer:

Jobcentrene skal efter gældende regler holde kontakten med de åbenlyst uddannelsesparate i det omfang, det er nødvendigt for at sikre uddannelsesfokus og fremdrift i arbejdet med uddannelsespålægget. Det ændres der ikke ved.

4. Fastsættelse af løn og arbejdstid ved ansættelse med løntilskud hos offentlige arbejdsgivere

Kommunale tjenestemænd og overenskomstansatte – KTO bemærker, at fastlåsning af lønnen til ansættelsestidspunktet vil kunne have negative økonomiske konsekvenser for den pågældende i løntilskudsjob, hvilket ikke er i overensstemmelse med lovens hensigt.

Det fremgår, at da bestemmelsen om en minimumsløn på 82 pct. af højeste dagpenge ved ansættelse i løntilskud i offentlig virksomhed blev ophævet, var hensigten, at uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere skulle have en løn, der svarer til deres individuelle hjælp, således at de ikke ville opnå en ydelsesfremgang ved at blive ansat med løntilskud hos offentlig arbejdsgiver. Det har således aldrig været hensigten, at de pågældende skulle have en ydelsesnedgang ved ansættelse i løntilskud.

Der er i lovforslaget taget højde for, at der kan udbetales supplerende uddannelseshjælp eller kontanthjælp, såfremt pågældendes ægtefælles eller samlevers indkomst i ansættelsesperioden falder. Den pågældende vil da kunne ansøge om supplerende ydelse.

Der ses ikke at være taget højde for, at den pågældende økonomiske situation i øvrigt vil kunne blive ændret under perioden for ansættelse i løntilskud. Fx ved at den pågældende bliver 30 år, udeboende eller forsørger og derved vil være berettiget til en anden uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsats.

Herudover vil de pågældende ved beregning af den ugentlige arbejdstid ikke være omfattet af de ikke- kendte reguleringer af satserne fx efterfølgende lokalt aftalte lønstigninger, idet det forudsættes, at § 55, stk. 5, fortsat finder anvendelse, således at kendte reguleringer medregnes i timelønnen.

KTO forudsætter, at § 68 i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, om at der udover lønnen pr. arbejdstime ydes omkostningsdækkende ydelser, arbejdstidsbestemte tillæg og arbejdsbestemte tillæg, der ikke er en fast påregnelig del af lønnen, fortsat er gældende for uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere.

På den baggrund foreslår KTO, at forslaget om fastlåsning af lønnen til ansættelsestidspunktet udgår af lovforslaget. Alternativt at lovens indhold formuleres således, at kommunen pr. automatik udbetaler supplerende uddannelses- eller kontanthjælp, såfremt fx den pågældendes ægtefælles eller samlevers indkomst i ansættelsesperioden falder, den pågældende bliver 30 år, udeboende osv. Denne regulering ville kommunen alligevel skulle have foretaget, såfremt pågældende ikke var ansat i et offentligt løntilskud.

Foreningen af Offentlige Ansatte - FOA tilslutter sig KTO's høringssvar vedrørende forslaget om, at løn til kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere i forbindelse med løntilskudsjob hos offentlige arbejdsgivere fastsættes for hele ansættelsesperioden og fastlåses til ansættelsestidspunktet. Ifølge foreningen bør der tages højde for, at personens økonomiske situation kan ændre sig, således at pågældende vil blive berettiget til en højere sats.

Kommentar:

Af gældende regler fremgår, at arbejdstiden under tilbud om ansættelse med løntilskud fastsættes under hensyn til lønnen og er gældende for hele ansættelsesperioden, jf. § 55, stk. 5 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Samtidig fremgår det af § 55, stk. 4, at lønnen ved ansættelse med løntilskud efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag skal ligge på niveau med personens samlede individuelle hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Da der under et løntilskudsforløb ville kunne ske ændringer i personens individuelle hjælp, fx, som følge af ændringer i ægtefælles/samlevers indkomst, harmonere de to regler således ikke med hinanden.

Forslaget retter op på dette ved, at lønnen i hele løntilskudsansættelsen skal ligge på niveau med personens individuelle hjælp ved ansættelsens begyndelse, idet der dog tages højde for kendte reguleringer. Det bevirker, at den ledige og arbejdsgiveren kender arbejdstiden i hele forløbet, og dermed kan planlægge den oplæring og genoptræning af faglige sociale eller sproglige kompetencer, der skal finde sted, uden at der skal regnes med store udsving i arbejdstiden. Desuden vil det være meget bureaukratisk for arbejdsgiveren, hvis løn og arbejdstid gentagende gange skal ændres undervejs i forløbet, som følge af ændringer i fx. en ægtefælles/samlevers indkomst.

På samme måde som den ledige kan søge om supplerende uddannelses- eller kontanthjælp i de situationer, hvor ægtefællens eller samleverens indkomst falder, kan borgeren også søge om supplerende hjælp i de situationer, hvor personen af andre årsager ville kunne få en højere ydelse fx., hvis personen bliver udeboende eller forsørger. Dette indsættes i lovforslagets bemærkninger.

KL er positiv i forhold til den foreslåede ændring vedrørende fastsættelse af løn og arbejdstid ved ansættelse med løntilskud hos offentlige arbejdsgivere (§ 2, nr. 4), som gør ordningen nemmere at administrere. Med ændringen gennemføres kun for kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere, da der alene ændres i § 55, stk. 4.

For dagpengemodtagere skal der fortsat ske omberegning af lønnen, fx hvis dagpengesatsen ændrer sig i ansættelsesperioden. KL foreslår derfor, at samme ændring også gennemføres for dagpengemodtagere, således at der ikke skal ske omberegning af løn i ansættelsesperioden uafhængigt af, hvilken ydelse, man modtager. Dette kunne gennemføres ved, at § 55, stk. 3 ændres på samme vis som stk. 4.

Kommentar:

Ved ansættelse af dagpengemodtagere skal lønnen til personen ligge på niveau med personens individuelle dagpenge, dog mindst 82 pct. af højeste dagpenge.

Det fremgår endvidere af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 55, stk. 5, at ved ansættelsens påbegyndelse fastsættes arbejdstiden og den gennemsnitlige timeløn for hele perioden, idet der tages højde for kendte reguleringer i timelønnen. Den gennemsnitlige timeløn reguleres procentuelt i overensstemmelse med eventuelle reguleringer i den individuelle dagpengesats eller hjælp i ansættelsesperioden.

Det betyder, at lønnen og arbejdstiden under offentligt løntilskud allerede ved ansættelsens påbegyndelse skal fastsættes for hele ansættelsesperioden for så vidt angår dagpengemodtagere.

5. Opgørelse af forudgående ledighed ved ansættelse med løntilskud m.v.

Jobrådgivernes Brancheforening finder det hensigtsmæssigt, at perioder hvor ledige har modtaget midlertidig arbejdsmarkedsydelse eller deltaget i tilbud om ansættelse med løntilskud, kan medregnes, når man opgør forudgående ledighed for bl.a., at kunne blive ansat med løntilskud hos en privat arbejdsgiver, ansat som vikar i en jobrotationsordning eller ansat som voksenlærling. Foreningen finder at det er den rigtige model, idet ansættelse med løntilskud i private virksomheder har dokumenteret gode effekter og begrænsningen har været meget uhensigtsmæssig.